

УДК 342.9:347.77

Н. П. Капітаненко
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту організацій та управління проектами
Інженерного інституту
Запорізького національного університету

ПРАВОВІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Актуальність теми дослідження. Впровадження в Україні європейських стандартів життя та виходу України на провідні позиції у світі передбачає проведення реформи захисту інтелектуальної власності [1], зокрема у сфері реалізації права інтелектуальної власності. Результативність якісних змін у будь-якій галузі суспільного розвитку багато в чому визначається станом, якістю та повнотою відповідних норм права. Відсутність чи неузгодженість правових норм, які регулюють певні суспільні відносини, не сприяє їх належному розвитку, викликає труднощі під час реалізації прав та інтересів їх учасників, ускладнює процедуру виконання повноважень компетентними органами державної влади. Забезпечення розвитку сфери інтелектуальної власності, передусім її складника – реалізації права інтелектуальної власності, як важливого елементу національної інноваційної системи та базису інноваційної економіки держави, можливе за наявності належної нормативно-правової бази, адаптованої до сучасних економічних та політичних умов. Крім того, Угода про асоціацію між Україною і ЄС у сфері інтелектуальної власності має за мету спрощення створення і комерційного використання інноваційних продуктів та продуктів творчої діяльності на території сторін Угоди, а також досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності (глава 9) [2]. Подальший розвиток сфери інтелектуальної власності потребує оновлення законодавства шляхом імплементації норм Угоди про асоціацію між Україною і ЄС та гармонізації його з відповідними європейськими стандартами. Вказані обставини і обумовлюють актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження сфери права інтелектуальної власності зробили вітчизняні та зарубіжні вчені Г. О. Андрощук, Ю.Л. Бошицький, О.Б. Бутнік-Сіверський, Е.П. Гаврилов, В.А. Дозорцев, В.С. Дроб'язко, Р.Є. Еннан, В.О. Жаров, А.О. Кодинець, Л.Т. Комзюк, Н.М. Мироненко, Л.О. Новоселова, О.П. Орлюк, О. А. Підпригора, О.О. Підпригора, О.П. Світличний, О. Д. Святоцький, О.І. Харитоновна, Р.Б. Шишка, О.О. Штефан та інші. В той же час, наукові роботи Є.А. Булата, Г.В. Довгань, О.М. Головкиної, В.С. Дмитришина,

О.В. Кадетової, О.Ю. Кашинцевої, О.М. Коротун, О.О. Михальського, М.В. Паладій, А.В. Хрідочкіна також є складником наукової джерельної бази дослідження. Утім, враховуючи постійні зміни в законодавстві стосовно інтелектуальної власності та пошук оптимальної моделі системи державного управління в означеній галузі, усе ж таки проблематика правових засад регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності порушується фрагментарно і потребує подальшого вирішення. Вирішення сутності правових засад адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності дозволить оптимізувати механізми у вказаній царині суспільних правовідносин.

Метою статті є аналіз правових засад адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності, дослідження проблем і суперечностей чинного законодавстві України у зазначеному сегменті суспільного життя. Новизна роботи полягає у встановленні та наданні пропозицій, спрямованих на вдосконалення механізму адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Виклад основного матеріалу. Розгляд питання правових засад регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності передбачає звернення до поняття «засади». Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає «засади» як основу чогось; те головне, на чому ґрунтується, базується що-небудь [3, с. 419]. Законодавство України не містить визначення поняття «засади», хоча часто використовується в назві та змісті нормативно-правових актів. Конституційний Суд України спеціально не надав тлумачень вказаного поняття, але його окремі рішення містять роз'яснення категорії щодо певних сфер суспільного життя. Узагальнення позицій Конституційного Суду України надає можливість визнати, що «... засади визначають найважливіші підвалини і закономірності певного явища. Їх метою є збалансування, узгодження здійснюваного впливу. При цьому реалізація засад здійснюється через визначення механізму та конкретних органів, на які покладено обов'язки щодо реалізації такої політики» [4, с. 129]. Під механізмом правового регулювання слід вважати «взяту в єдність

всю сукупність юридичних засобів, за допомогою яких забезпечується правовий вплив на суспільні відносини» [5, с. 81].

Право інтелектуальної власності досить молоді галузь юриспруденції, відповідно і законодавство України про інтелектуальну власність молоді, його становлення продовжується одночасно зі становленням державності. Підтвердженням цього є те, що вперше термін «інтелектуальна власність» було використано в Законі України «Про власність» від 07.02.1991 р. [6]. В процесі осмислення державотворення, розбудови правової держави важливою є роль вітчизняного законодавства, складовою частиною якого є законодавство про інтелектуальну власність.

Розгляд правових засад адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності потребує врахування наступного. По-перше, сучасне право проходить етап пошуку балансу приватно-правових та публічно-правових інтересів як в соціальній практиці, так і в правовому регулюванні задля гармонійного розвитку суспільства. Такого підходу варто дотримуватися і щодо суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності, де перетинаються приватні та публічні інтереси. Хоча слід враховувати і нові реалії, наприклад, регулювання відносин між суб'єктами авторського права та користувачами в умовах використання творів у цифровій мережі [7, с. 5]. З цього приводу О.П. Орлюк зазначає, що «знаходження оптимального, ефективного співвідношення публічно-правових та приватно-правових способів регулювання й охорони суспільних відносин у сфері права інтелектуальної власності і є кінцевою метою, яка ставиться не тільки перед законодавцем, а й перед науковою громадськістю» [8, с. 129]. По-друге, нормативно-правові акти, які регулюють відносини щодо інтелектуальної власності, враховують класифікацію результатів інтелектуальної діяльності на групи відповідно до видів творчості згідно з положеннями міжнародних конвенцій. Так, останнім часом аргументується доцільність поділу результатів інтелектуальної діяльності на такі групи: об'єкти літературно-художньої власності; об'єкти патентного права; засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг [9, с. 27], хоча деякі науковці виділяють групу нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності [10, с. 121].

Нормативні акти, які забезпечують ефективне правове регулювання у відповідних сферах суспільних відносин, зазначають М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та інші теоретики права, існують у вигляді ієрархічної системи, в основі якої лежить юридична сила актів [11, с. 192]. Концептуальні засади розвитку інтелектуальної діяльності людини і охорони її результатів заклала Конституція України, проголосивши свободу

літературної, художньої і технічної творчості та захист інтелектуальної власності. Відповідно до ч.1 ст.41 Основного Закону України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної та творчої діяльності. Громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності. Крім того ніхто не може використовувати або поширювати результати інтелектуальної, творчої діяльності інших без їх згоди, за винятками, встановленими законом (ст.54 Конституції України) [12].

Правові засади регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності містять закони, підзаконні нормативно-правові акти та міжнародні конвенції і договори, ратифіковані Верховною Радою України. Передусім, відносини у сфері реалізації права інтелектуальної власності регламентують ЦК України, ГК України, МК України, ПК України. ЦК України, будучи кодифікованим актом приватного права, містить і публічно-правові норми, регулюючи відносини між державою та авторами, винахідниками, представниками у справах інтелектуальної власності (патентними повіреними) тощо (Книга четверта Право інтелектуальної власності, а також глави 75, 76 Книги п'ятої) [13].

Крім кодифікованих законів реалізацію права інтелектуальної власності забезпечують звичайні (прості) закони, «інституційні» закони, спрямовані на визначення та закріплення правового статусу державних органів та організацій, та «регламентаційні» закони, спрямовані на регулювання тих чи інших суспільних відносин або комплексів, що формуються на їх підставі [14, с. 48]. Так, повноваження Установи у сфері охорони авторського права і суміжних прав, перелік суб'єктів авторського права та суміжних прав, управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав регламентує Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року [15]. Крім того, Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» від 15 травня 2018 року ураховує основні положення Директиви 2014/26/ЄС про колективне управління авторськими та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори з метою он-лайн використання на внутрішньому ринку. Доповнюють існуючу систему нормативного надбання права інтелектуальної власності Закони України «Про інформаційні агентства» від 28 лютого 1995 року, «Про рекламу» від 3 липня 1996 року, «Про видавничу справу» від 5 червня 1997 р., «Про кіне-

мамографію» від 13 січня 1998 року тощо. Значна кількість об'єктів авторського права та суміжних прав, перелік яких в умовах цифровізації як нової реальності постійно доповнюється, обумовлює велику кількість законодавчих актів [16, с. 132]. Саме тому, в процесі реалізації норм права, визнаючи який законодавчий акт необхідно застосувати для регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності, варто базуватися на загальних принципах, покладених в основу правозастосовної та судової практики в умовах конкуренції законів [17, с. 26-28].

Правовідносини у сфері реалізації права на результати інтелектуальної науково-технічної творчості, зокрема порядку реєстрації винаходу (корисної моделі) та промислового зразка, припинення державної реєстрації та визнання прав недійсними, патентування винаходу (корисної моделі) та реєстрації промислового зразка в іноземних державах, державного стимулювання створення та використання винаходів (корисних моделей) та промислових зразків регулюють Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 року [18] та Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 року [19].

З прийняттям Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року, який визначає суб'єктів відносин, які що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням прав на торговельні марки в Україні, повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності, порядок одержання свідоцтва, припинення дії свідоцтва та визнання його недійсним, розпочалося формування законодавчої бази засобів індивідуалізації учасників відносин, товарів та послуг [20]. За таким же алгоритмом Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» від 16 червня 1999 р. регламентує відносини, що виникають у зв'язку з реєстрацією, використанням та захистом географічних зазначень в Україні [21]. Закони України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 року, «Про племінну справу у тваринництві» від 15 грудня 1993 року (назва в редакції Закону № 1328-XIV від 21 грудня 1999 року), «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів» від 5 листопада 1997 року (назва Закону в редакції Закону № 111-IX від 19 вересня 2019 року) стали першими у формуванні правових основ інших (нетрадиційних) об'єктів права інтелектуальної власності.

Складником національного законодавства є міжнародні конвенції, договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності, до яких Укра-

їна приєдналася, а саме: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів з метою розширення міжнародного культурного обміну, становлення цивілізованого ринку інтелектуальної власності (Закон України від 31 травня 1995 року № 189/95-ВР), Міжнародна конвенція про охорону нових сортів рослин (Закон України від 2 червня 1995 року № 209/95-ВР), Договір про закони щодо товарних знаків (Закон України від 13 жовтня 1995 року № 380/95-ВР), Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури (Закон України від 1 листопада 1996 року № 474/96-ВР) та ін.

Крім законів відносини у сфері реалізації права інтелектуальної власності врегульовують підзаконні нормативно-правові акти, передбачаючи процедуру застосування законодавчих актів (Постанови Верховної Ради України, Постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, накази міністерств). Так, питання виплати авторської винагороди за використання твору були вирішені завдяки прийняттю Постанов Кабінету Міністрів України «Про розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва» від 3 березня 1992 року № 108, «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» від 18 листопада 1994 року № 784 тощо.

Інституційні питання сфери інтелектуальної власності в процесі пошуку оптимальної моделі державного управління нею регламентували Постанови Кабінету Міністрів України та Укази Президента України, наприклад, Указ Президента України «Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності» 29 вересня 2017 року № 299/2017 [22].

В процесі розбудови права інтелектуальної власності були прийняті також правові норми, які передбачають адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність за правопорушення у зазначеній галузі. Крім матеріальних норм права, також були напрацьовані та прийняті норми процесуального права, які регулюють суспільні відносини у сфері здійснення суб'єктами права інтелектуальної власності прав та обов'язків, процедуру та процесуальний порядок реалізації належних суб'єктам матеріальних прав (ЦПК України, ГПК України, КУпАП, КПК України).

Висновки. Таким чином, правові засади адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності встановлюють найважливіші підвалини та закономірності, передбачені чинними нормами права, які регулюють відносини між суб'єктами в процесі використання, виконання і застосування права інтелектуальної власності.

Відносини у сфері права інтелектуальної власності регулюються як приватно-правовими, так і публічно-правовими нормами права. Регламентацію відносин щодо виникнення та реалізації права інтелектуальної власності здійснюють національні нормативно-правові акти та міжнародно-правові акти, ратифіковані Верховною Радою України.

Адміністративно-правові відносини у сфері інтелектуальної власності характеризуються динамікою, оскільки швидко змінюється в сторону розширення сфера регулювання вказаного явища. Стрімкий технологічний прорив у світі ставить перед правом нові виклики. Правовідносини є головним засобом, за допомогою якого відбувається дія норм права.

Стан і зміст адміністративно-правових норм щодо інтелектуальної власності є основою формування механізму адміністративно-правового регулювання реалізації права інтелектуальної власності, який включає правові норми, правові відносини, акти реалізації права, акти тлумачення права. Реалізація права інтелектуальної власності здійснюється завдяки таким правовим засобам, як використання права, виконання обов'язків, дотримання заборон та застосування права.

Законодавство України з інтелектуальної власності потребує подальшої розбудови, оновлення, збалансованості, гармонізації з міжнародно-правовими нормами та стандартами. Здійснення якісних правових, інституційних, організаційних, управлінських перетворень у сфері інтелектуальної власності в контексті євроінтеграційних вимог на основі визнання людини найвищою соціальною цінністю сприятиме становленню України як держави із сильною економікою та з передовими інноваціями.

Література

1. Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 червня 2016 р. № 402-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2016-%D1%80#n8>
2. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №40. ст.2021.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел.] К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
4. Божко В. Аналіз співвідношення змісту термінів «засада» і «принцип» крізь призму правових позицій Конституційного Суду України. *Вісник Львівського університету імені Івана Франка*. 2011. Вип. 54. С. 124–132.
5. Ярмак Х.П. Механізм адміністративно-правового регулювання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2013. №2. С.81-87.
6. Про власність: Закон України від 07.02.1991 р. № 697-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 20. ст.249. Закон втратив чинність на підставі Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Цивільного кодексу України» № 997-V від 27.04.2007 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 33. ст.440.
7. Троцька В. Публічні інтереси суспільства = приватні інтереси авторів, чи можливе досягнення рівноваги в цифрову епоху? *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. №2. С.5-16.
8. Теоретико-прикладні проблеми кодифікації законодавства України у сфері інтелектуальної власності: монографія / За заг. ред. О. П. Орлюк ; кол. авторів. К.: НДІ ІВ НАПрНУ, ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2010. 380 с.
9. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
10. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с.
11. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
12. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
13. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст.356.
14. Тихомиров Ю.А. Теорія закона. М., 1982. 256 с.
15. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №13. ст. 64.
16. Капітаненко Н.П. Адміністративно-правовий захист авторських прав: стан законодавства. *Право і суспільство*. 2017. № 3. С. 129-134.
17. Орлюк О.П. Сфера інтелектуальної власності як предмет правового регулювання: проблема конкуренції законів. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2009. №6. С.25-32.
18. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
19. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.
20. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.
21. Про правову охорону географічних позначень: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. ст.267.
22. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності: Указ Президента України 29 вересня 2017 року № 299/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017#Text>.

Анотація

Капітаненко Н. П. Правові засади адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності. – Стаття.

У статті проаналізовано правові засади адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності. Визначено, що забезпечення розвитку сфери інтелектуальної власності, передусім її складника – реалізації права інтелектуальної власності, як важливого елементу національної інноваційної системи та базису інноваційної економіки держави, можливе за наявності належної нормативно-правової бази, адаптованої до сучасних економічних та політичних умов.

В процесі дослідження встановлено, що сучасне право проходить етап пошуку балансу приватно-правових та публічно-правових інтересів як в соціальній практиці, так і в правовому регулюванні задля гармонійного розвитку суспільства. Такого підходу варто дотримуватися і щодо суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності, де перетинаються приватні та публічні інтереси. З'ясовано, що правові засади регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності містять закони, підзаконні нормативно-правові акти та міжнародні конвенції і договори, ратифіковані Верховною Радою України. Виявлено, що адміністративно-правові відносини у сфері інтелектуальної власності характеризуються динамікою, оскільки швидко змінюється в сторону розширення сфера регулювання вказаного явища. Стрімкий технологічний прорив у світі ставить перед правом нові виклики. Правовідносини є головним засобом, за допомогою якого відбувається дія норм права. Проаналізовано стан і зміст адміністративно-правових норм щодо інтелектуальної власності та виявлено, що вони є основою формування механізму адміністративно-правового регулювання реалізації права інтелектуальної власності, який включає правові норми, правові відносини, акти реалізації права, акти тлумачення права. Встановлено, що законодавство України з інтелектуальної власності потребує подальшої розбудови, оновлення, збалансованості, гармонізації з міжнародно-правовими нормами та стандартами. Здійснення якісних правових, інституційних, організаційних, управлінських перетворень у сфері інтелектуальної власності в контексті євроінтеграційних вимог на основі визнання людини найвищою соціальною цінністю сприятиме становленню України як держави із сильною економікою та з передовими інноваціями.

Ключові слова: правові засади, адміністративно-правове регулювання, інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності, реалізація права, механізм адміністративно-правового регулювання.

Summary

Kapitanenko N. P. Legal basis of administrative and legal regulation in the field of intellectual property right implementation. – Article.

The article analyzes the legal basis of administrative and legal regulation in the field of intellectual property right implementation. It is determined that ensuring the development of intellectual property field, especially its component – the intellectual property right implementation as an important element of the national innovation system and the basis of innovative state economy, is possible with the appropriate legal and regulatory framework adapted to modern economic and political conditions.

In the course of the research it was established that modern law is at the stage of finding a balance of private law and public law interests both in social practice and in legal regulation for the harmonious development of society. This approach should be followed as well regarding social relations in the field of intellectual property, where private and public interests intersect. It was found that the legal basis for regulation in the field of intellectual property right implementation includes laws, subordinate legislation, and international conventions and treaties ratified by the Verkhovna Rada of Ukraine. It is revealed that administrative and legal relations in the field of intellectual property are characterized by dynamics, as the sphere of regulation of this phenomenon is rapidly changing to the expansion. The rapid technological breakthrough in the world poses new challenges to the law. Legal relations are the main means by which the rule of law takes effect. The state and content of administrative and legal norms on intellectual property are analyzed and it is revealed that they are the basis for the formation of the mechanism of administrative and legal regulation of intellectual property right implementation, which includes legal norms, legal relations, acts of law enforcement, acts of law interpretation. It is established that the legislation of Ukraine on intellectual property needs further development, updating, balance, harmonization with international legal norms and standards. Implementation of qualitative legal, institutional, organizational, managerial transformations in the field of intellectual property in the context of European integration requirements based on the recognition of human as the highest social value will contribute to establishment of Ukraine as a state with a strong economy and advanced innovations.

Key words: legal basis, administrative and legal regulation, intellectual property, intellectual property right, right implementation, mechanism of administrative and legal regulation.